

۹۰۹۰۵۱۵



اجرائی احکامات با تاکید بر رعایت اصل بی طرفی



حسین نسیمی قاضیجهانی

رامین نسیمی قاضیجهانی

سرشناسه	:	حسین نسیمی قاضیجهانی
عنوان	:	اجرای انتخابات با تاکید بر رعایت اصل بی طرفی
عنوان و نام پدیدآور	:	حسین نسیمی قاضیجهانی.
	:	رامین نسیمی قاضیجهانی
مشخصات نشر	:	تهران: آذرين مهر، ۱۳۹۸
و مشخصات ظاهري	:	۱۳۰ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵۵-۴۷-۱ : ۲۵۰۰۰ ریال
موضوع	:	انتخابات، بی طرفی، نهادهای مجری



اجرای انتخابات با تاکید بر رعایت اصل بی طرفی

تألیف: حسین نسیمی قاضیجهانی - رامین نسیمی قاضیجهانی

ناشر: آذرين مهر

ناظر فنی چاپ: موسی سماخچه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵۵-۴۷-۱

ویراستار: اسماعیل صمیمی

طراح جلد: فاطمه بابایی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۳۰۰ جلد

تهران: خیابان انقلاب - خیابان وحید نظری بین فخر رازی و دانشگاه پلاک ۶۵ طبقه اول واحد ۴ - انتشارات آذرين مهر

۰۲۱-۶۶۹۶۲۰۵۱

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل اول مجریان انتخابات در ایران
۱۲	۱-۱- مقدمه
۱۳	۱-۲- تاریخچه انتخابات در ایران و جهان
۱۳	۱-۲-۱- در جهان
۱۶	۱-۲-۲- در ایران
۱۸	۱-۳-۱- انواع انتخابات در ایران
۱۹	۱-۳-۱-۱- انتخابات ریاست جمهوری
۲۰	۱-۳-۱-۲-۱- احراز صلاحیت در انتخابات ریاست جمهوری
۳۰	۱-۳-۱-۲-۲-۱- انتخابات مجلس شورای اسلامی
۳۰	۱-۳-۱-۲-۲-۲- احراز صلاحیت در انتخابات مجلس شورای اسلامی
۳۹	۱-۳-۱-۲-۲-۳-۱- انتخابات مجلس خبرساز
۴۰	۱-۳-۱-۲-۲-۳-۲- احراز صلاحیت در انتخابات خبرساز
۴۸	۱-۳-۱-۲-۲-۳-۳-۱- انتخابات شوراهای اسلامی
۴۸	۱-۳-۱-۲-۲-۳-۳-۲- احراز صلاحیت در انتخابات شورای شهر
۴۹	۱-۴-۱- نظام انتخاباتی در ایران
۵۱	۱-۴-۱-۱- سیاست‌های اصلی تدوین لایحه نظام جامع انتخابات
۵۳	۱-۴-۱-۲- مباحث کلی لایحه نظام جامع انتخابات
۵۳	۱-۴-۱-۳- بررسی فصول و مواد لایحه نظام جامع انتخابات
۵۶	۱-۵-۱- مجریان و ناظرین انتخابات در ایران
۵۶	۱-۵-۱-۱- مجری انتخابات
۵۷	۱-۵-۱-۲- ناظر انتخابات
۵۹	۱-۵-۱-۳- شورای نگهبان
۶۰	۱-۵-۱-۳-۱- نظارت شورای نگهبان در تعامل با وزارت کشور
۶۲	۱-۵-۱-۳-۲- رسیدگی به تخلفات انتخاباتی

۶۳.....	۱-۵-۳- هیات‌های نظارت بر انتخابات
۶۸.....	۱-۵-۲- وزارت کشور
۷۰.....	۱-۵-۱- نظارت داخلی بر انتخابات
۷۱.....	فصل دوم اصل بی طرفی در نظام انتخاباتی کشور
۷۲.....	۱-۲- مفهوم اصل بی طرفی
۷۲.....	۱-۱-۲- مفهوم لغوی اصل
۷۳.....	۱-۲- مفهوم اصطلاحی اصل
۷۴.....	۱-۲- مفهوم حقوقی اصل
۷۴.....	۲- بی طرفی در آیین اسلام
۷۵.....	۳-۲- بی طرفی در اسلام (امام علی (ع))
۷۷.....	۴-۲- مورد منع بی طرفی مجریان در انتخابات ایران
۷۷.....	۴-۱- شورای عالی
۷۹.....	۴-۱-۱- وظایف و اختیارات شورای نگهبان و رعایت اصل بی طرفی
۸۲.....	۴-۲- وزارت کشور
۸۳.....	۴-۲-۱- مسئولیت‌های قانونی و احکامی در انتخابات
۸۶.....	۴-۲-۲- فقدان استقلال نهاد سبزی انتخابات
۸۷.....	۴-۲-۳- کمیسیون انتخابات به مثابه مدل اجرایی انتخابات
۹۲.....	۴-۳- رسانه‌ها و صداوسیما
۹۳.....	۴-۳-۱- کارکردهای انتخاباتی رسانه‌ها
۹۴.....	۴-۳-۲- رعایت اصل بی طرفی صدا و سیما در انتخابات
۹۵.....	فصل سوم آسیب شناسی بی طرفی مجریان در نظام انتخاباتی کشور
۹۶.....	۳-۱- در مرحله ثبت نام و تأیید صلاحیت
۹۶.....	۳-۱-۱- نظارت قبل از انتخابات
۹۶.....	۳-۱-۲- نظارت بر مراحل قبل از اخذ رأی
۱۰۰.....	۳-۲- در مرحله تبلیغات
۱۰۳.....	۳-۲-۱- مرجع ناظر بر تبلیغات انتخاباتی
۱۰۶.....	۳-۲-۲- کیفیت نظارت بر تبلیغات انتخاباتی
۱۱۲.....	۳-۳- در مرحله اخذ رأی

۱۱۲	۱-۳-۳- نظارت بر مراحل روز رأی گیری
۱۱۳	۲-۳-۳- نظارت بعد از انتخابات
۱۱۴	۳-۳-۳- نظارت بر مراحل بعد از اخذ رأی
۱۱۵	۴-۳-۳- ارزیابی
۱۱۶	۴-۳-۳- در مرحله رسیدگی به شکایات و ابطال آرا
۱۱۹	نتیجه گیری و پیشنهادها
۱۲۰	نتیجه گیری
۱۲۳	پیشنهادهای
۱۲۵	منابع و مآخذ

پیشگفتار

انتخابات در جمهوری اسلامی ایران در این سی سال همواره نشانگر جهت‌گیری فکری و عملی مردم با توجه به مسائل مطرح در جامعه ملی و بین‌المللی بوده است. سلامت انتخابات جز اساسی‌ترین اصول دموکراسی و عامل مهمی در تأمین آزادی و بی‌طرفی انتخابات، مشارکت احزاب، داوطلبان، گروه‌های ذی‌نفع و رای‌دهندگان به حساب می‌آید. هدف از رقابت در انتخابات دستیابی به مناصب عمومی، کسب قدرت و اعمال نفوذ بر سیاست‌های عمومی و منابع دولتی است و در این رقابت هیچکس نمی‌خواهد بازنده باشد. انتخابات در حقیقت مهمترین شیوه حل و فصل مسأله سلامت آموختن اختلافات و منازعات در زمینه رقابت‌ها و مبارزات گروهی درون جامعه به شمار می‌رود که در پرتو آن می‌توان ضمن ممانعت از فروپاشی نظم سیاسی، شرایط اولیه بنیادی را برای تأسیس جامعه مدنی یعنی امنیت و آرامش اجتماعی را فراهم ساخت. از آسیب‌های حقوقی احتمالی در زمان برگزاری انتخابات باز کردن صندوق‌های رای در غیاب نمایندگان کاندیدها، سیور به زمان تمدید انتخابات، جابجایی مجریان در آستانه برگزاری انتخابات و مخفی نمودن آراء رای‌دهندگان برای عدم شفافیت و از این دست آسیب‌های حقوقی می‌باشد بنابراین برگزاری انتخابات سالم فقط از طریق سازوکارهای اصولی، قانونی و شفاف میسر خواهد بود آسیب‌شناسی قانون انتخابات از بی‌طرفی نهادهای نظارتی (وزارت کشور، شورای نگهبان و دیگر نهادهای مرتبط) می‌واند به این مهم کمک نماید. همانطور که رهبر معظم انقلاب در سیاست‌های انتخاباتی تأکید می‌کنند «شورا، گهبان و دیگر نهادهای مرتبط با انتخابات مکلف به مراعات اصل بی‌طرفی هستند، یعنی بدانیم که این تکلیف برخاسته از یک آسیب‌شناسی دقیق است. پس روشنفکران، حقوقدانان آزاد و روزنامه‌نگاران شریف باید بدون لکنت زبان و با صراحت بر این مسائل تأکید کنند و به صورت مستدل نشان دهند بسیاری از چالش‌هایی که در انتخابات گذشته در کشور ما به وجود آمد، سازمان‌سنگینی را به کشور، مردم شریف ایران، نظام جمهوری اسلامی و به اعتبار خود زمامداران، نهادها و سیاسی و نظارتی تحمیل کرد، ناشی از نقض اصل بی‌طرفی توسط داور انتخاباتی بود. بنابراین اگر وزارت کشور، شورای نگهبان، نهادهای سیاسی و اداری صادقانه و به‌صورت فنی به این اصل طلایی عدالت سیاسی و قضائی وفادار باشند، از این پس در عرصه سیاست و حکمرانی باید شاهد صلح، آرامش، اطمینان و امنیت بیشتری باشیم.